

Број: 1151/25

Датум: 1.9.2025. год.

Одлуком Наставно-научног вијећа Факултет физичког васпитања и спорта Универзитета у Источном Сарајеву, број: 777/25 од 16. 06. 2025. године, именована је Комисија за оцјену подобности теме докторске дисертације под називом „Ефекти програма рукомета на пијеску на моторичке способности младих рукометаша у прелазном периоду“ и кандидата **Данијела Божића**, ма у саставу:

1. Др Борислав Џицовић, редовни професор за ужу научну област Спортске и рехабилитационе науке, Факултет физичког васпитања и спорта Универзитета у Источном Сарајеву - **предсједник**
2. Др Бенин Мурић, ванредни професор, научна област: Спорт и физичко васпитање, ужа научна област: Индивидуални спортиви - департман за биомедицинске науке, Државни Универзитет у Новом Пазару- **члан**
3. Др Борко Петровић, редовни професор за ужу научну област за Спортске и рехабилитационе науке, Факултет физичког васпитања и спорта Универзитета у Бањој Луци - **члан**
4. Др Радомир Пржуљ, доцент за ужу научну област Спортске и рехабилитационе науке, Факултет физичког васпитања и спорта Универзитета у Источном Сарајеву - **члан**

Комисија је прегледала пријаву теме докторске дисертације и о томе подноси Научно - наставном вијећу Факултета физичког васпитања и спорта Универзитета у Источном Сарајеву слједећи:

ИЗВЈЕШТАЈ
о подобности теме докторске дисертације и кандидата

ПОДАЦИ О ФАКУЛТЕТУ:

1. Назив и сједиште факултета:

Факултет физичког васпитања и спорта, Универзитет у Источном Сарајеву

2. Податак о матичности факултета за научну област којој припада дисертација

Научна област: Медицинске и здравствене науке

Научно поље: Здравствене науке

Ужа научна област: Спортске и рехабилитационе науке

3. Податак да је факултет имао организован магистарски/мастер студиј из научне области којој припада дисертација:

Магистарски/мастер студиј: Физичко васпитање

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

1. Биографија са библиографија кандидата

Биографија:

Данијел Божић је рођен 31.7.1991. године у Грачанци. Основну и средњу школу је завршио у Брчком са највећим успјехом, након чега, 2010. године уписује Факултет физичког васпитања и спорта, Универзитета у Источном Сарајеву. Звање професор физичког васпитања стиче, просјечном оцјеном 8,88 одбраном дипломског рада 2014. године на тему „Анализа припремног периода у рукомету“. Након основних, уписује и мастер студије на истом факултету које завршава одбраном мастер рада на тему „Утицај морфолошких димензија на ситуациону прецизност у рукомету“ 2016. године. За вријеме школовања на Факултету физичког васпитања и спорта стекао је звање најбољег студента своје генерације на смјеру физичког васпитање, због чега је награђен плакетом Ректора Универзитета у Источном Сарајеву.

Звање асистента на Факултету физичког васпитања и спорта у Палама стиче 3.12.2018. године где је радио до марта 2021. године, након чега своју каријеру сарадника наставља на Факултету физичког васпитања и спорта Универзитета у Бањој Луци, где је тренутно запослен.

Школовање наставља 2019. године, уписујући трећи циклус студија на Факултету спорта и физичког васпитања, Универзитета у Нишу, одакле врши препис на трећи циклус студија Факултета физичког васпитања и спорта Универзитета у Источном Сарајеву.

Читав свој живот посвећује спорту и професионално се истим бави од седме године. Спортске почетке веже за карате у којем посједује браон појас и велики број одличја.

Рукометну каријеру започиње 2004. године, а његов професионални ангажман у овом спорту траје од 2014. године у матичном рукометном клубу Локомотива из Брчког, да би касније наступао за премијерлигашке клубове у БиХ као што су РК „Градачац“, РК „Дервента“ и РК „Славија“ из Источног Сарајева, као и РК „Босна“ из Сарајева, РК „Јединство“ из Брчког, те РК „Младост“ Бања Лука са којим постаје шампион Прве лиге Републике Српске за 2022/2023. годину.

По завршетку играчке каријере 2023. године, започиње и тренерску каријеру у РК „Младост“ из Бања Луке, након чега 2025. године постаје тренер РК „Борац“ из Бања Луке у којем је и тренутно ангажован.

Свестран и упоран спортиста шири интересовање према скијању те 2016. године добија лиценцу за учитеља скијања, од када активно врши обуку скијања у Босни и Херцеговини и иностранству. Од 2021. године постаје члан Интернационалне асоцијације скијашких учитеља (ISIA member).

Библиографија:

Објављени научни радови:

Научни радови:

1. Božić, D., Karišik, S., Pržulj, R., Joksimović, M., Muntean, R. I., Valentina, S. & Popović, A. (2025). The Effects of a Beach Handball Training Program on the Morphological Characteristics of Elite Youth Male Handball Players During the Off-Season Period. *International Journal of Morphology*, 43(5). (*in press*)
2. Aleksić – Veljković, A., Stanković, S., & Božić, D. (2022). The Influence of Phonetic Gymnastics on the Development of Fine Motor Skills of Preschool Children. *Facta Universitatis, Teaching, Learning and Teacher Education*, 5(2), 115 – 122.
3. Božić, D., Bjelica, B., Cicović, B., Iacob, G. S., Colak, R., & Zelenović, M. (2022). The impact of electromyostimulation on the athlete's vertical jumping: A systematic review. *XXIII International Scientific Conference „FIS COMMUNICATIONS 2021“ in Physical Education, Sport and Recreation*, At: Niš, Serbia.
4. Božić, D. & Zelenović, M. (2022). The Effect of Physical Activity on the Prevention and Number of Falls in Elderly People. *SportLogia*, 18(1), 45 – 49.
5. Iacob, G. S., Vrabie, D., Stegariu, V. I., Zelenović, M., & Božić, D. (2021) The Effects of Modern Radiofrequency Therapies in the Acute Rehabilitation of Hamstring Strains. *Series IX: Sciences of Human Kinetics*, 14, 209-216.
6. Manić, M., Zelenović, M., Stamenković, A., Čaprić, I., & Božić, D. (2021). Barriers to physical activity in adolescents: A systematic review. *Turkish Journal of Kinesiology*, 7(1), 22-30.
7. Stojanović, T., Zadražnik, M., Božić, D., Aleksić – Veljković, A., Marković, A., i Stamenković, A. (2022). Antropometrijske Karakteristike i Agilnost Košarkaša u Invalidskim Kolicima: Razlike i Povezanost sa Funkcionalnom Klasifikacijom. *Sportlogia*, 18(1), 65 – 74.

8. Streetman, A., Paspalj, D., Zlojutro, N., Božić, D., Dawes, J. J., & Kukić, F. (2022). Association of Shorter and Longer Distance Sprint Running to Change of Direction Speed in Police Students. *NBP Nauka Bezbednost Policija*, 27, 5–13.
9. Vulin, L., Milićević, Lj., & Božić, D. (2022). Characteristics of Coaches in the Function of Achieving SportsResults. *International Journal of Academic Health and Medical Research*, 6(9), 68-71.
10. Zelenović, M., Kontro, T., Stojanović, T., Alexe, D. I., Božić, D., Aksović, N., Bjelica, B., Milanović, Z., & Adrian, S. M. (2021). Effects of repeated sprint training in hypoxia on physical performance among athletes: A systematic review. *International Journal of Morphology*, 39(6), 1625-1634.
11. Zelenović, M., Božić, D., Bjelica, B., Aksović, N., Iacob, G. S., Alempijević, R. (2021). The effects of physical activity on disease and mortality. *International Journal of Sport Culture & Science*, 9(2), 255-267.
12. Karišik, Božić, D., & Tirić, T. (2018). Influence of Ball Resin to Shot Accuracy in Handball. *Journal of Physical Education and Sport*, 18(2), 1035 – 1039.
13. Karišik, S., Goranović, S., Milićević, Lj., & Božić, D. (2016). Cranial Limbs As A Predictor Of Precision In Handball. *Journal of Physical Education and Sports Management. American Research Institute for Policy Development*, 3(1), 78-87.

2. Подобност кандидата да одговори на постављени предмет, циљеве и хипотезе

Кандидат **Данијел Божић**, у досадашњем раду, бавио се истраживањем метода за развој моторичких способности спортиста, нарочито рукометаша у свим узрастима. Његов научно-истраживачки рад верификован је публиковањем студија у часописима, као и учешћима на научним скуповима међународног карактера. Савладао је основне методе планирања и извођења експеримената, статистичке обраде података, као и извођење закључака на основу добијених резултата, анализе научне литературе и писања научних радова. Предложени наслов докторске дисертације јасан је и одговара предложеним активностима за израду дисертације. Формулисани циљеви су јасно дефинисани и оствариви, а радне хипотезе су у складу са постављеним циљевима.

На основу детаљне анализе приложене Образложение теме докторске дисертације, те анализе објављених радова кандидата, Комисија констатује да је **Данијел Божић** подобан кандидат да одговори на постављени: предмет, циљ, задатке и хипотезе.

ПОДАЦИ О ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

1. Основни подаци о докторској дисертацији

Научна област: Медицинске и здравствене науке

Научно поље: Здравствене науке

Ужа научна област: Спортске и рехабилитационе науке

2. Предмет, проблем и значај истраживања докторске дисертације

Јасна је чињеница да тренинг на различитим врстама подлога може допринијети побошљању нивоа моторичких способности спортиста, те да истраживања на тему таквих метода тренинга пружају бољи увид у ефекте истих код спортиста. На основу значајности моторичког статуса, који је од фундаменталног значаја за развој антрополошког статуса дјеце и одраслих, формиран је предмет овог истраживања: моторичке способности младих рукометаша.

С обзиром на чињеницу да рукомет на пијеску у прелазном периоду, као метода спречавања опадања нивоа моторичких способности младих рукометаша, није била тематика досадашњих истраживања, формиран је и проблем овог истраживања који се огледа у утврђивању ефеката програма рукомета на пијеску на моторичке способности младих рукометаша у прелазном периоду.

Ово лонгитудинално истраживање, тј. докторска дисертација, пружиће научни, теоријски и практични значај области спорта, посебно рукомета. Поред наведеног, даће и прецизне одговоре, као и препоруке о ефектима осмишљеног програма рукомета на пијеску као ефикасног вида активног одмора за вријеме прелазног периода, са циљем очувања нивоа моторичких способности спортиста. Рукомет на пијеску показује се као ефикасан замјенски метод досадашњег начина спровођења програма активног одмора током паузе између сезона. Као релативно млад спорт, који је због своје специфичности ограничен на играње у одређеном периоду године (током љетњег периода), омогућава спортистима активан вид одмора најсличнији рукомету. Такође, треба нагласити да је рукомет на пијеску у фази експанзије, тс да ово истраживање може бити подстрек свим националним савезима који имају услове за покретање националних лига. Посматрајући са аспекта науке, ово истраживање ће допунити досадашњу литературу која је за циљ имала испитивање ефеката овакве врсте тренинга на моторичке способности младих рукометаша. Прегледом досадашњих истраживања, утврђено је да су она за циљ имала углавном испитивање утицаја подлоге на побољшање нивоа перформанси спортиста. Међутим, рукомет на пијеску, као метода спречавања опадања нивоа моторичких способности младих рукометаша током прелазног периода, није била тематика истих. С те стране, ово истраживање ће послужити као мотивација другим истраживачима и тренерима за даљу надоградњу и стварање специфичнијих врста програма тренинга, као и спровођења новијих студија о овој теми.

3. Циљеви и задаци истраживања докторске дисертације

Утврдивши предмет и проблем овог истраживања, постављен је јасан циљ истраживања, а он ће бити да се утврде ефекти програма рукомета на пијеску на моторичке способности младих рукометаша у прелазном периоду.

Како би се дефинисани циљ реализовао, постављени су и јасни задаци истраживања:

1. Извршити селекцију и класификацију испитаника;
2. Извршити узорак тестова и мјерних инструмената за процјену антропометријских карактеристика и моторичких способности младих рукометаша;
3. Обезбиједити адекватне просторне и организационе услове за спровођење експерименталног програма;
4. Обезбиједити адекватну опрему за тестирање;
5. Обезбиједити сагласност тренера и родитеља испитаника за спровођење истраживања;
6. Подијелити испитанike на експерименталну (E) и контролну (K) групу;
7. Утврдити иницијално стање параметара антропометријских карактеристика испитаника експерименталне (E) и контролне (K) групе;
8. Утврдити иницијално стање одабраних моторичких способности испитаника експерименталне (E) и контролне (K) групе;
9. Утврдити разлике у параметрима антропометријских карактеристика испитаника експерименталне (E) и контролне (K) групе на иницијалном мјерењу;
10. Утврдити разлике у одабраним моторичким способностима испитаника експерименталне (E) и контролне (K) групе на иницијалном мјерењу;
11. Реализовати експериментални програм у трајању од шест седмица;
12. Утврдити финално стање параметара антропометријских карактеристика испитаника експерименталне (E) и контролне (K) групе;
13. Утврдити финално стање одабраних моторичких способности испитаника експерименталне (E) и контролне (K) групе;
14. Утврдити разлике у параметрима антропометријских карактеристика унутар група (E и K) на финалном мјерењу;
15. Утврдити разлике у одабраним моторичким способностима унутар група (E и K) на финалном мјерењу;
16. Утврдити разлике између два мјерења у параметрима антропометријских између експерименталне (E) и контролне (K) групе;
17. Утврдити разлике између два мјерења у одабраним моторичким способностима између експерименталне (E) и контролне (K) групе;
18. Утврдити ефекат експерименталног програма рукомета на пијеску на моторичке способности младих рукометаша у прелазном периоду;

19. Донијети генералне закључке на основу добијених резултата;
20. Дати приједлоге за будућа истраживања на сличну или исту тему.

4. Хипотезе истраживања докторске дисертације

На основу дефинисаног предмета, проблема, као и дефинисаног циља и задатака истраживања постављене су следеће хипотезе:

X₁ - Не постоје статистички значајне разлике у параметрима антропометријских карактеристика између испитаника експерименталне (E) и контролне групе (K) на иницијалном мјерењу.

X₂ - Не постоје статистички значајне разлике у одабраним моторичким способностима између испитаника експерименталне (E) и контролне групе (K) на иницијалном мјерењу.

X_{2. 1} - Не постоје статистички значајне разлике у равнотежи између испитаника експерименталне (E) и контролне групе (K) на иницијалном мјерењу.

X_{2. 2} - Не постоје статистички значајне разлике у брзини између испитаника експерименталне (E) и контролне групе (K) на иницијалном мјерењу.

X_{2. 3} - Не постоје статистички значајне разлике у експлозивној снази доњих екстремитета између испитаника експерименталне (E) и контролне групе (K) на иницијалном мјерењу.

X_{2. 4} - Не постоје статистички значајне разлике у агилности између испитаника експерименталне (E) и контролне групе (K) на иницијалном мјерењу.

X_{2. 5} - Не постоје статистички значајне разлике у издржљивости између испитаника експерименталне (E) и контролне групе (K) на иницијалном мјерењу.

X₃ - Постоје статистички значајне разлике у параметрима антропометријских карактеристика између испитаника експерименталне (E) и контролне групе (K) на финалном мјерењу.

X₄ - Постоје статистички значајне разлике у одабраним моторичким способностима између испитаника експерименталне (E) и контролне групе (K) на финалном мјерењу.

X_{4. 1} - Постоје статистички значајне разлике у равнотежи између испитаника експерименталне (E) и контролне групе (K) на финалном мјерењу.

X_{4. 2} - Постоје статистички значајне разлике у брзини између испитаника експерименталне (E) и контролне групе (K) на финалном мјерењу.

X_{4. 3} - Постоје статистички значајне разлике у експлозивној снази доњих екстремитета између испитаника експерименталне (E) и контролне групе (K) на финалном мјерењу.

X₄. 4 - Постоје статистички значајне разлике у агилности између испитаника експерименталне (E) и контролне групе (K) на финалном мјерењу.

X₄. 5 - Постоје статистички значајне разлике у издржљивости између испитаника експерименталне (E) и контролне (K) групе на финалном мјерењу.

X₅ - Постоји ефекат програма рукомета на пијеску на антропометријске карактеристике испитаника експерименталне (E) групе.

X₆ - Постоји ефекат програма рукомета на пијеску на одабране моторичке способности испитаника експерименталне (E) групе.

X₆. 1 - Постоји ефекат програма рукомета на пијеску на равнотежу испитаника експерименталне (E) групе.

X₆. 2 - Постоји ефекат програма рукомета на пијеску на брзину испитаника експерименталне (E) групе.

X₆. 3 - Постоји ефекат програма рукомета на пијеску на експлозивну снагу доњих екстремитета испитаника експерименталне (E) групе.

X₆. 4 - Постоји ефекат програма рукомета на пијеску на агилност испитаника експерименталне (E) групе.

X₆. 5 - Постоји ефекат програма рукомета на пијеску на издржљивост испитаника експерименталне (E) групе.

5. Методе истраживања докторске дисертације

Да би се добиле релевантне научне информације, биће примјењени одговарајући методолошки поступци који су усклађени са претходно дефинисаним истраживачким проблемом и циљевима.

Мјерење антропометријских карактеристика и моторичких способности, биће спроведено у двије етапе (иницијално и финално мјерење) у складу са такмичарским календаром. Узорак испитаника чиниће 34 рукометаша јуниорског узраста (15 - 17 година) из ОРК „БЛ“ из Бања Луке и РК „Брод“ из Славонског Бroда.

За потребе овог истраживања узорак мјерних инструмената чинило је 13 варијабли из дviјe групе тестова:

За утврђивање и процјену антропометријских карактеристика, биће коришћене следеће варијабле:

- TV - тјелесна висина изражена у центиметрима (cm);
- TT - тјелесна тежина изражена у килограмима (kg);
- %masti - проценат масти;
- BMI - индекс тјелесне масе.

За утврђивање и процјену моторичких способности биће коришћени следећи тестови:

- FLBT - Фламинго тест равнотеже;

- 5m - брзина трчања на 5 метара;
- 10m - брзина трчања на 10 метара;
- 20m - брзина трчања на 20 метара;
- SJ - скок из получучња;
- CMJ - скока из чучња без замаха рукама;
- CMJfa - скок из чучња са замахом рукама;
- T - test - тест агилности;
- 30 - 15 - тест издржљивости.

Експериментални програм биће спроведен за вријеме трајања љетње паузе, односно за вријеме трајања прелазног периода када спортисти пролазе кроз фазу активног одмора.

Експериментална група (E) ће током шест (6) седмица спроводити програм рукомета на пијеску. Програм ће се састојати од три тренинга недјељно у склопу кога су извођене техничко - тактичке активности специфичне за овај спорт. Поред тренинга, ова група ће у другој, четвртој и шестој седмици одиграти турнир који ће се састојати од двије утакмице рукомета на пијеску. Испитаници, који буду распоређени у контролну (K) групу, неће имати програмиран систем рада, већ ће током прелазног периода у полуkontrolisanim условима бити укључени у различите спортске активности, минимално три пута седмично

Добијени подаци на иницијалном и финалном мјерењу анализирани ће бити у програму за статистичку обраду података SPSS 20 (Statistical Package for Social Sciences, v.20.0, SPSS Inc., Chicago, IL. USA). За потребе испитивања разлика између група на иницијалном мјерењу биће коришћен T-тест независних узорака (енгл. *Independent T-test*). За даљу анализу и утврђивање разлика између група на иницијалном и финалном мјерењу, а уједно и ефекта спровођеног програма тренинга, спровешће се двофакторске анализа варијансе (ANOVA), са накнадним Бонферонијевим тестом (енгл. *Bonferroni post-hoc test*) где је гранична вриједност статистичке значајности постављена на $p < 0.05$.

6. Очекивани резултати истраживања докторске дисертације

Приликом приступања било каквом истраживању тешко је унапријед одредити какву ће и колику теоријску и практичну вриједност имати добијени резултати. Неспорно је, међутим, да је сврха сваког научног приступа, па самим тим и у кинезиолошкој области, да се сазнања добијена истраживањем провјере и примијене у пракси. За такво нешто потребно је вријеме, како би се добијени резултати прихватили као могућа нова решења извјесних проблема, или нова сазнања примјенљива у пракси.

У контексту рукомета на пијеску, спорта који се одликује високим интензитетом и захтјевима за брзим и експлозивним кретањима, пауза између тренажних или такмичарских фаза може значајно утицати на физичке карактеристике спортиста. Тренинг рукомета на

пијеску обухвата специфичне физичке захтјеве који се разликују од класичног рукомета, са посебним нагласком на издржљивост, снагу, агилност, али и равнотежу и координацију, што је посљедица специфичне и нестандардне подлоге на којој се игра – пијеска. На основу чињенице да тренинг на пијеску, усљед потребе за додатном силом при одразу и одржавању равнотеже, стимулише неуромускуларне адаптације и јача мишиће који учествују у стабилизацији, може се очекивати побољшање у снази и експлозивности. Таква побољшања се преносе и на чврсту подлогу, потврђујући ефективност пјесковитог терена као средства за развој моторичких способности младих спортиста. Према расположивој литератури, до сада није познато да је било која студија искључиво анализирала утицај техничко-тактичког садржаја током прелазног периода на моторичке способности младих рукометаша. Прегледом досадашњих истраживања, утврђено је да је ово прва студија о ефектима специфично структурираног програма рукомета на пијеску у прелазном периоду на моторичке способности младих рукометаша. С тим у вези, тешко је тачно претпоставити какве би ефекте могао показати структуирани програм тренинга рукомета на пијеску.

Полазећи од проблема, предмета и циља истраживања, може се претпоставити да ће резултати истраживања указати на значај и позитиван утицај програма рукомета на пијеску на побољшање моторичких способности младих рукометаша у прелазном периоду.

Рукомет на пијеску показује се као ефикасан замјенски метод досадашњег начина спровођења програма активног одмора током паузе између сезона. Као релативно млад спорт, који је због своје специфичности ограничен на играње у одређеном периоду године (током летњег периода), омогућава спортистима активан вид одмора најсличнији рукомету. Такође, треба нагласити да је рукомет на пијеску у фази експанзије, те да ово истраживање може бити подстрек свим националним савезима који имају услове за покретање националних лига.

Посматрајући са аспекта науке, ово истраживање ће допунити досадашњу литературу која је за циљ имала испитивање сличне врсте тренинга на моторичке способности младих рукометаша. Прегледом досадашњих истраживања, утврђено је да су она за циљ имала углавном испитивање утицаја подлоге на побољшање нивоа перформанси спортиста. Међутим, рукомет на пијеску, као метода спречавања опадања нивоа моторичких способности младих рукометаша током прелазног периода, није била тематика истих. С те стране, ово истраживање ће послужити као мотивација другим истраживачима и тренерима за даљу надоградњу и стварање специфичнијих врста програма тренинга, као и спровођења новијих студија на ову тему.

7. Актуелност и подобност теме докторске дисертације

Тема докторске дисертације „**Ефекти програма рукомета на пијеску на моторичке способности младих рукометаша у прелазном периоду**“ представља актуелно и релевантно поље истраживања, нарочито с обзиром на чињеницу да рукомет на пијеску,

због своје атрактивности и динамичности, доживљава експанзију у посљедњој деценији.

1. Актуелност теме:

- У посљедњој деценији, рукомет на пијеску, динамичности и атрактивности игре, практичне примјене професионалних играча дворанског рукомета, те значаја за развој младих спортиста, рукомет на пијеску доживљава своју експанзију.
- Истраживање ефеката оваквог програмiranog вјежбања представља значајан допринос разумијевању како структуирани програми рукомета на пијеску могу позитивно утицати на развој и одржавање моторичких способности младих рукометаша.
- Ово истраживање ће послужити као мотивација другим истраживачима и тренерима за даљу надоградњу и стварање специфичнијих врста програма тренинга, као и спровођења новијих студија на ову тему.

2. Подобност теме

- Антропометријске карактеристике и моторичке способности: Као примарни циљ истраживања испитују се моторичке способности и промјене унутар простора антропометријских карактеристика, што су параметри који су од великог значаја за раст и развој младих спортиста и дјеце уопште;
- Интердисциплинарни значај: Тема се не тиче само спорта, већ и педагогије, психологије, медицине и кинезиологије. Због тога, истраживање има потенцијал да понуди нова сазнања која ће користити тренерима, наставницима физичког васпитања, физиотерапеутима и спортским психологима;
- Психолошки и социјални ефекти: Игра на пијеску носи забаван и мање стресан карактер у односу на такмичарски притисак у дворани. За младе спортисте то значи повећање мотивације, развој самопоуздања и лакше социјално повезивање са вршијацима.

3. Могуће области истраживања:

- Праћење промјена унутар простора антропометријских карактеристика (тјелесна висина и маса, проценат масти и индекс тјелесне масе);
- Проучавање ефеката програма рукомета на пијеску на моторичке способности (равнотежа, брзина, експлозивна снага, агилност и издржљивост) младих рукометаша у прелазном периоду;
- Осмишљавање нових и евалуација сличних програма са истим циљем.

Тема ове докторске дисертације има велики потенцијал за доприносу теоријског, научног и практичног значаја у области спорта, а посебно рукомета. Поред тога, даје и препоруке о ефектима осмиљеног програма рукомета на пијеску као активног вида одмора за вријеме

прелазног периода.

8. Преглед стања у подручју истраживања (код нас и у свијету)

Утицај различитих метода тренинга на физичке параметре рукометаша

Истраживања су показала да различити методи тренинга имају значајан утицај на физичке параметре рукометаша. Marques & Gonzalez-Badillo (2006) су анализирали ефекте тренинга снаге током такмичарског и нетакмичарског периода, закључујући да овај приступ побољшава перформансе, али доводи до губитка експлозивне снаге након прекида тренинга. Sabido et al. (2017) су се фокусирали на ексцентричну контракцију, примјетивши позитиван утицај на снагу без значајне промјене у брзини избачаја лопте. Spieszny & Zubik (2018) су утврдили да различите методе тренинга снаге подједнако доприносе побољшању спортских перформанси.

Са друге стране, плиометријски тренинг је такође показао значајне резултате у повећању експлозивне снаге и агилности. Chelly et al. (2014) и Hermassi et al. (2014) су потврдили да ова врста тренинга побољшава мишићну снагу, способност понављајућег сприма и висину скокова, док су Aloui et al. (2020) доказали да употреба еластичних трака у плиометријским вежбама додатно појачава позитивне ефекте. Gaamouri et al. (2023) су нагласили утицај плиометрије на развој агилности и скочних способности младих рукометаша.

Када је реч о високо-интензивном интервалном тренингу (HIIT), Buchheit et al. (2006) су установили да HIIT и игре на скраћеном простору имају сличан утицај на експлозивну снагу и линеарни сприм. Wagner et al. (2017) су кроз лонгитудинално истраживање потврдили да ове методе значајно унапређују потрошњу кисеоника и тактичку ефикасност у игри. Hammami et al. (2021) су комбиновали HIIT са плиометријом, чиме су постигли побољшања у брзини, агилности и експлозивној снази.

Тренинг стабилности трупа има значајан утицај на техничке способности рукометаша. Saeterbakken et al. (2011) и Manchado et al. (2017) су потврдили да ова врста тренинга унапређује кинетички ланац покрета и продукцију сile приликом шута. Hermassi et al. (2019) су спровели десетоседмични програм тренинга снаге праћен двонедељним смањењем интензитета, што је довело до значајног напретка у моторичким способностима спортиста.

Респираторни тренинг такође игра улогу у побољшању издржљивости. Charlini et al. (2018) су истражили ефекте тренинга респираторних капацитета, доказујући да програми усмјерени на јачање мишића који учествују у респираторном процесу могу значајно повећати $VO_{2\text{max}}$ и капацитет плућа.

Као један од кључних фактора за побољшање перформанси спортиста, наведена је и периодизација тренинга. Manchado et al. (2018) су упоредили различите моделе, закључивши да блок периодизација има значајнији утицај на физичке и психолошке

способности у поређењу са традиционалним приступом.

Досадашња истраживања са примјеном одређеног програма тренинга рукометаша на пјешчаној подлози

Досадашња истраживања показала су да тренинг на пијеску може имати значајан утицај на различите моторичке способности рукометаша, при чему су коришћене методолошки сличне интервенције, али са различитим циљевима.

У неколико студија испитиван је ефекат плиометријског тренинга на различитим подлогама. Hammami et al. (2020) анализирали су утицај плиометрије на пијеску и чврстој подлози током седам недеља. Аутори су утврдили да је група која је тренирала на пијеску остварила боље резултате у брзини спринга, агилности и динамичкој равнотежи. Слично томе, у истраживању de Villarreal et al. (2024), које је трајало шест недеља, испитиван је ефекат комбинованог плиометријског и спринг тренинга у односу на стандардни тренинг рукомета на пијеску. Резултати су показали значајна побољшања у варијаблама вертикалних скокова и брзини бацања, што указује на позитиван ефекат специфичног тренинга у оваквим условима.

Још један приступ истраживању утицаја тренинга на пијеску огледа се у високо-интензивном интервалном тренингу (HIIT), као што су испитивали Al-Lami, Al-Zihayyim & Al-Shouk (2020). Њихово осмонедјельно истраживање на узорку рукометаша показало је да овај облик тренинга доводи до значајног побољшања мишићне снаге, издржљивости и одбрамбених кретњи, што га чини корисним у припремном периоду.

С друге стране, Radu et al. (2022) су спровели тромесечно истраживање како би испитали утицај рукомета на пијеску на експлозивну снагу дворанских рукометаша. Иако иницијална мјесечња мјерења нису показала разлике, финални мјесечњи потврдили су значајан напредак код рукометаша који су тренирали на пијеску, што сугерише да ова врста тренинга може имати дугорочне ефекте на експлозивност.

Другачији приступ је примењен у студији Lara-Cobos et al. (2024), у којој су упоређене разлике у снази, сили и брзини спринга на пијеску и чврстој подлози. Испитанице су постизале боље резултате на чврстој подлози у свим праћеним параметрима, што потврђује да отпорност пијеска утиче на другачији облик адаптације у односу на тренинг на чврстој подлози.

9. Веза са досадашњим истраживањима

Досадашња истраживања о тренингу рукометаша на пјешчаној подлози пружају драгоцене информације о утицају овог специфичног облика припреме на различите моторичке способности, као што су снага, издржљивост, агилност и експлозивност. Анализа ових студија показује да је тренинг на пијеску коришћен у различитим контекстима, при чему су плиометријске вježbe и интервални тренинг били најчешће примјењиване методе. Плиометријски тренинг на пијеску (Hammami et al., 2020; de Villarreal et al., 2024) показао се као посебно ефикасан у развоју брзине, агилности и експлозивне снаге, док је високо-интензивни интервални тренинг (Al-Lami et al., 2020) значајно утицао на издржљивост и мишићну снагу. Истраживања попут оног које су спровели Radu et al. (2022) указују на

дугорочне користи тренинга на пијеску, док су Lara-Cobos et al. (2024) нагласили разлике у перформансама између различитих подлога. Ови резултати указују да је тренинг на пијеску користан за унапређење одређених моторичких способности, али да избор метода рада и трајања интервенције има значајан утицај на крајњи ефекат.

Једно од кључних ограничења наведених досадашњих истраживања се огледа у томе да је већина аутора акценат ставила на тренинге који се реализују током такмичарског периода, док готово нико није анализирао специфичан учинак тренинга рукомета на пијеску у прелазном периоду, када спортисти нису подвргнути интензивним такмичењима. Тренинг на пјешчаној подлози у том периоду могао би се показати као изузетно ефикасан за очување моторичких способности, као и за спречавање смањења анаеробних и аеробних капацитета рукометаша.

Због свега наведеног, у будућим истраживањима требало би се фокусирати на то како тренинг рукомета на пијеску може дјеловати као специфичан облик активног одмора и методе за одржавање нивоа моторичких способности младих рукометаша током прелазног периода.

10. Научни допринос у одређеној научној области

Посматрајући са аспекта науке, ово истраживање ће допунити досадашњу литературу, која је за циљ имала испитивање ефеката овакве врсте тренинга на моторичке способности младих рукометаша.

11. Процјена потребног времена, израде дисертације, мјесто истраживања

Због специфичности теме која се тиче прелазног периода у рукомету (љето), те такмичарског календара у којем се одигравају турнири рукомета на пијеску, Данијел Божић је у великом дијелу реализовао етапу сакупљања, проучавања, систематизације, али и теоријске анализе доступне литературе у току докторских студија, те креирао пројекат истраживања. Такође, у протеклом периоду, извршио је одабир и припрему испитаника за спровођење интервенције, те истој приступио по прихваћеном приједлогу теме. Због свега наведеног, претпоставља се да ће за статистичку анализу података и комплетно завршено истраживање докторске дисертације бити потребно минимално два, а не више од четири мјесеца.

Мјесто одржавања експерименталног програма биће подијељен на територији Славонског Брода и града Бања Лука. У функцији израде докторске дисертације, експериментални програм биће спроведен на територији Славонског Брода, Хрватска, док ће контролна група, свој дио обавеза спровести у граду Бањој Луци.

КОМПЕТЕНТНОСТ МЕНТОРА/КОМЕНТОРА

1. Име наставника предложеног за ментора, звање, иституција у којој је стекао највише звање, ука научна област

Комисија за ментора ове докторске дисертације предлаже проф. др Синишу Каришика, који је звање редовног професора стекао на Факултету физичког васпитања и спорта у Палама 2022. године, за ужу научну област „Спортске и рехабилитационе науке“.

2. Научни радови који квалификују ментора за вођење докторске дисертације¹

Rajić, B., Dopsaj, M., Pablos Abella, C., Caratalla Deval, V., & Karišik, S. (2013). Effects of combined and classic training on different isometric rate of force development parameters of leg extensors in female volleyball players: Discriminative analysis approach. *Journal of Research in Medical Sciences*, 18, 840-847.

Goranović, K., Petković, J., Joksimović, M., Karišik, S., & Eler, N. (2023). The Influence of Morphological Characteristics on the Ball Throwing Velocity in the Professional Handball Players. *International Journal of Morphology*, 41(6), 1881-1886.

Karišik, S., Božić, D., & Tirić, T. (2018). Influence of Ball Resin to Shot Accuracy in Handball. *Journal of Physical Education and Sport*, 18(2), 1035 – 1039.

Karišik, S., Vasić, M., Pekić, S., & Strujić, H. (2018). Inhibitory factors in alpine skiing training. *Sport Scientific And Practical Aspects International Scientific Journal of Kinesiology*, 15(2), 5-8.

Pantović, M., Joksimović, M., Brkić, B., Gladysheva, A., & Karišik, S. (2019). Body Composition and Somatotype in Elite Handball Players. *International Journal of Physical Education, Fitness and Sports*, 8(4), 97-107.

Karišik, S., Goranović, S., Miličević, Lj., & Božić, D. (2016). Cranial Limbs As A Predictor Of Precision In Handball. *Journal of Physical Education and Sports Management*, 3(1), 78-87.

Karišik, S., Miličević, Lj., & Božić, D. (2016). Kvalitativni pokazatelji izbačaja lopte rukometaša. *Sport i zdravlje, Naučno-stručni časopis iz oblasti sporta i fizičke kulture*, XI(1), 19-27.

Goranović, S., Lolić, D., Karišik, S., Lolić, V., & Bajrić, O. (2012). Implementacija modela bazične pripreme u funkciji poboljšanja motoričkih i situaciono-motoričkih sposobnosti rukometaša. *Sportske nauke i zdravlje, Panevropski Univerzitet, Apeiron, Banja Luka*, 2(2), 120-129.

Karišik, S., Goranović, S., & Valdevit, Z. (2011). Mogućnost selekcije vrhunskih rukometaša u

zavisnosti od antropometrijskih karakteristika. *Sport i zdravlje, Naučno-stručni časopis iz oblasti sporta i fizičke kulture*, 6(1), 60-66.

Karišik, S., & Goranović, S. (2010). Motoričke sposobnosti rukometaša kao pokazatelj uspješnog kretanja u odbrani. *Sport i zdravlje, Naučno-stručni časopis iz oblasti sporta i fizičke kulture*, 5(2), 110-115.

Karišik, S. (2008). „Sistemi“ sportskih interesovanja u rukometu. *Sport i zdravlje, Naučno-stručni časopis iz oblasti sporta i fizičke kulture*, 3(1), 71-76.

Karišik, S., & Milićević, Lj. (2006). Socijalne funkcije sporta. *Sport i zdravlje, Naučno-stručni časopis iz oblasti sporta i fizičke kulture*, 1(1), 112-118.

Karišik, S. (2006). Uporedna analiza taktičkih pristupa napadu finalista sedmog Evropskog prvenstva u rukometu za kadete. *Sport i zdravlje, Naučno-stručni časopis iz oblasti sporta i fizičke kulture*, 1(1), 102-111.

Lilić, A., Joksimovic, M., D'Angelo, S., **Karišik, S.**, Hamad, S., & Gardašević, N. (2020). Influence of Body Composition Parameters on Anaerobic Strength of Lower Extremities. *Female Football Players. Teorija Ta Metodika Fizičnog Vihovannâ*, 20(4), 256-261.

Goranović, K., Lilić, A., **Karišik, S.**, Eler, N., Andelić, M., & Joksimović, M. (2021). Morphological characteristics, body composition and explosive power in female football professional players. *Journal of Physical Education & Sport*, 21(1), 81-87.

Joksimović, M., D'Angelo, S., Eler, N., **Karišik, S.**, Zlojutro, N., Latino, F., & Tafuri, D. (2024). Differences between vertical jumps in elite female volleyball players. Reasons for lack of differences. *TRENDS in Sport Sciences*, 31(2), 109-117.

Božić, D., **Karišik, S.**, Zelenović, M., & Bjelica, B. (2021). Motor skills of footballers and handball players – Systematic review. *The 8th International Scientific Conference: Anthropological and teo-anthropological views on physical activity from the time of Constantine the Great to modern times*, 188–196.

Goranović, S., & **Karišik, S.** (2009). Razlike između rukometaša različitog ranga takmičenja u opštim motoričkim sposobnostima. *XVII Međunarodni multidisciplinarni simpozijum: Ekologija, sport, fizička aktivnost i zdravlje mladih*.

Goranović, S., Fulurija, D., & **Karišik, S.** (2011). Doprinos eksperimentalnog programa iz rukometa poboljšanju motoričkih sposobnosti učenika. *Antropološki aspekti sporta, fizičkog vaspitanja i rekreativne: Zbornik radova*, 3(3), 84–93. <https://doi.org/10.5550/SP.3.2011>.

Goranović, S., **Karišik, S.**, Živković, M., & Valdevit, Z. (2012). Efekti modela bazične pripreme na promjene antropoloških obilježja kod rukometaša. *International Scientific Conference: Effects of Physical Activity Application to Anthropological Status with Children, Youth and Adults*.

Kristina, J., Bjelica, B., **Karišik, S.**, Pržulj, R., & Zelenović, M. (2022). Comparative analysis of anthropological dimensions of handball players with athletes of other sports games. *9th International Scientific Conference: Antropološki i teoantropološki pogled na fizičke aktivnosti*, 163–168.

Karišik, S., & Božić, D. (2020). Precision of overarm throw in handball depending on gender.

The 7th International Scientific Conference: Anthropological and teo-anthropological views on physical activity from the time of Constantine the Great to modern times. At: 19-20. March, 2020. Kopaonik, Serbia.

Stjepović, V., Marković, M., & Karišik, S. (2018). Sports at sun in the teaching physical and healthy research program. Сборник материалов XI международной научно-практической и учебно-методической конференции, 132.

Valdevit, Z., Ilić, D., & Karišik, S. (2010). Efikasnost napadačkih akcija sa neizjednačenim brojem igrača u vrhunskom rukometu. *International Scientific Conference: Physical activity for everyone.*

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

1. Имена члanova комисије, звања, институције у којој су стекли највиша звања и ужа научна област

Др Борислав Џицовић, редовни професор за ужу научну област Спортске и рехабилитационе науке, Факултет физичког васпитања и спорта Универзитета у Источном Сарајеву - предсједник

Др Бенин Мурић, ванредни професор, научна област: Спорт и физичко васпитање, ужа научна област: Индивидуални спортиви - департман за биомедицинске науке, Државни Универзитет у Новом Пазару- члан

Др Борко Петровић, редовни професор за ужу научну област за Спортске и рехабилитационе науке, Факултет физичког васпитања и спорта Универзитета у Бањој Луци - члан

Др Радомир Пржуљ, доцент за ужу научну област Спортске и рехабилитационе науке, Факултет физичког васпитања и спорта Универзитета у Источном Сарајеву - члан

2. Научни радови који квалификују чланове комисије²

Др Борислав Џицовић, редовни професор

Објављени научни радови:

1. Cicović, B. (2010). Relacije morfoloških karakteristika i eksplozivne snage kod džudista. *Sport i zdravlje*, 5(1), 5-9.
2. Cicović, B. (2010). Efekti kondicionog treninga na razvoj anaerobno-laktatne izdržljivosti i funkcionalnih sposobnosti kod džudista. *Sport i zdravlje*, 5(2), 14-21.
3. Pržulj, D., & Cicović, B. (2012). The influence of sports recreational aerobic exercise on the adaptive processes of functional abilities. *Research in Kinesiology*, 40(2), 177-183.
4. Cicović, B., Stojanović, J., Ružić, S., & Tanasković, M. (2015). The impact of physical educational program content on elementary school students and their motor ability changes. *Research in Kinesiology*, 43(1), 81-84.
5. Cicović, B., & Strajinić, B (2017). Efekti programa kondicione pripreme na morfološke

karakteristike kadetkinja. *Sport i zdravlje*, 12(1), 12-19.

6. Mustedanagić, J., Jorgić, B., & Cicović, B. (2018). Effects of Tae bo aerobic training program on the fitness abilities of young women. *Facta Universitatis, Series: Physical Education and Sport*, 12(1), 41- 49.
7. Milanović, L., Živković, D., Đošić, A., Mitić, P., Cicović, B., Purenović-Ivanović, T., Nedeljković, J., Cicović, V., & Pantelić, S. (2022). BMI, Body Image, and Quality of Life—Moderating Role of Physical Activity. *Applied Sciences*, 12(14), 7061. <https://doi.org/10.3390/app12147061>
8. Pajović, L., Toskić, L., Stanković, V., Lilić, L., & Cicović, B. (2023). Muscle Contractile Properties Measured by the Tensiomyography (TMG) Method in Top-Level Football Players of Different Playing Positions: The Case of Serbian Super League. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 20(2), 924. <https://doi.org/10.3390/ijerph20020924>
9. Aksović, N., Bjelica, B., Milanović, F., Cicović, B., Bubanj, S., Nikolić, D., Skrypchenko, I., Rozhechenko, V., & Zelenović, M. (2022). Evaluation and comparative analysis of the results of a vertical jump between young basketball and handball players. *Pedagogy of Physical Culture and Sports*, 26(2), 126-33. <https://doi.org/10.15561/26649837.2022.0207>
10. Bjelica, B., Aksović, N., Cicović, B., Milanović, L., Colak, R., & Zelenović, M. (2022). Effects of different physical activities on the body composition of middle-aged people. *Anthropologie*, 60(1), 149-159.
11. Đurđević, S., Jezdimirović, M., Aleksić, N., Branković, N., Pržulj, D. & Cicović, B. (2010). The determination of the concentrations of metamizol sodium in inflamed joints of pigs after intravenous and iontophoretic application. *Acta Veterinaria* 60(4), 371-379.

Др Бенин Мурић, ванредни професор

Објављени научни радови:

1. Špirtović, O., Čaprić, I., Stanković, M., Đorđević, D., Murić, B., Kahrović, I., Mujanović, R., Mekić, R., Katanic, B., Jelaska, I., & Sporiš, G. (2023). The Effects of Preventive aerobics Mix on Body Composition in Healthy Adult Women. *Front. Physiol. Sec. Exercise Physiology*, 14. <https://doi.org/10.3389/fphys.2023.1132619>
2. Milić, V., Radenković, O., Čaprić, I., Mekić, R., Trajković, N., Špirtović, O., Koničanin, A., Bratić, M., Čujanović, R., Preljević, A., Murić, B., & Kahrović, I. (2025). Sports Injuries in Basketball, Handball and Volleyball Players: Systematic Review. *Life*, 15(4), 529. <https://doi.org/10.3390/life15040529>
3. Mekić, R., Bjelica, B., Aksović, N., Muric, B., Kahrović, I., Chortane, O. G., & Zelenović, M. (2022). The influence of sports gymnastics on the motor skills of female students. *The Journal of International Anatolia Sport Science*, 7(3), 14-25. <https://dx.doi.org/10.5505/jiasscience.2022.93585>
4. Mekić, R., Aksović, N., Bjelica, B., Kahrović, I., Murić, B., Radenković, O., Petković, E., Lilić, A. & Zelenović, M., (2022). The influence of sports gymnastics on the motor

skills of male students. *GYMNASIUM*, 23(2), 61-73.

5. Kahrović, I., Aksović, N., Radenković, O., Bjelica, B., Zelenović, M., Bubanj, S., Mekić, R., **Murić, B.**, & Dobrescu, T. (2023). Morphological Characteristics as Predictors of Competitors Selection in Karate. *GYMNASIUM*, 24(1), 28-38.
6. Bjelica, B., Aksović, N., Bubanj, S., Zelenović, M., Stanković, M., Pajović, L., Čaprić, I., Radenković, O., Kahrović, I., **Murić, B.**, Mekić, R., Špirtović, O., Milić, V., Bilalović, E., & Dobrescu, T. (2024). Effects of Physical Activity on Patients With Diabetes Type 2: A Systematic Review. *Balneo & PRM Research Journal*, 15(3), 719.
7. Mekić, R., Paunović, M., **Murić, B.**, Kahrović, I., Radenković, O., Špirtović, O., Čaprić, I., Vidaković, H. M., & Dobrescu, T. (2024). Starting grade as a factor of success in the beam discipline in gymnastics. *Gymnasium: Scientific Journal of Education, Sports & Health*, 25(1), 53-61.
8. **Murić, B.**, Kahrović, I., Mekić, R., Špirtović, O., Čaprić, I., Pajović, L., & Radenković, O. (2024). Influence of motor skills on sprinter running performance. *Sport i zdravlje*, 19(1), 209–220.
9. Mekić, R., Petković, E., **Murić, B.**, Kahrović, I., Radenković, O., Mujanović, R., Čaprić, I., Gračanin, I., & Đorđević, D. (2023). Систематизација досадашњих истраживања вежби на двовисинском разбоју. *10th INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE "ANTHROPOLOGICAL AND TEO-ANTHROPOLOGICAL VIEWS ON PHYSICAL ACTIVITY"*. 227-236.
10. Kahrović, I., **Murić, B.**, Radenković, O., Špirtović, O., Mekić, R., & Čaprić, I. (2023) Implications of age and gender disparities in strength training among children and adolescents. *XXIV Scientific Conference „FIS COMMUNICATIONS 2023“ in physical education, sport and recreation*, 73-82.
11. Mekić, R., Čaprić, I., Radenković, O., Kahrović, I., **Murić, B.**, & Špirtović, O. (2023). Effects of Physical Activity on the Balance of Older Adults. *XXIV Scientific Conference „FIS COMMUNICATIONS 2023“ in physical education, sport and recreation*, 39-48.
12. Mekić, R., Bjelica, B., **Murić, B.**, Kahrović, I., Radenković, O., Petković, E., & Aksović, N. (2023). Combined Teaching Influence Of Physical Education And Sports Gymnastics On The Anthropological Status Of Elementary School Students. *10th International Scientific Conference „Anthropological and teo-anthropological views on physical activity from the time of Constantine the Great to modern times“*, 60-67.
13. Mekić, R., Petković, E., **Murić, B.**, & Lilić, A. (2022). Metodski postupak obučavanja bazičnih vežbi na parteru. *9th INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE "ANTHROPOLOGICAL AND TEO-ANTHROPOLOGICAL VIEWS ON PHYSICAL ACTIVITY"*, 97-103.
14. Мекић, Р., Пауновић, М., Величковић, С., **Мурић, Б.**, Кахровић, И., Раденковић, О., Ђорђевић, Д., Наиловић, Х. (2024). Спортска гимнастика: колико је ефикасна за развој моторичких способности деце? *11. Међународна научна конференција „Антрополошки и теоантрополошки поглед на физичке активности“*, 200-206.

15. Radenković, O., Kahrović, I., **Murić B.**, Špirtović O. i Milić V. (2021). Kinematički parametri skok šuta u rukometu, 8. Međunarodna naučna konferencija "Antropološki i teo-antropološki pogledi na fizičku aktivnost od vremena Konstantina Velikog do savremenog vremena; Зборник радова, 349-353.

Др Борко Петровић, редовни професор

Објављени научни радови:

1. Zlojutro, N., Petrović, B., Kukrić, A., & Dobraš, R. (2020). The analysis of high-intensity running performances in BHT premier league of Bosnia and Herzegovina matches. *Homo sporticus*, 1, 38-42.
2. Pavlović, R., Petrović, B., Pupiš, M., & Bendikova, E.(2020). Differences of Results between Women's and between Men's Finalists in the Running, Jumping and Throwing Disciplines of the Finalists of the World Championships. *American Journal of Sports Science and Medicine*, 8(2), 60-68.
3. Pavlović, R., Petrović, B., & Vrcić, M (2021). Race walking: inversion of function from the aspect of speed and result success. *European Journal of Physical Education and Sport Science*, 11(6), 59-70.
4. Kukrić, A., Joksimović, M. **Petrović, B.**, Zlojutro, N., & Dobraš, R. (2022) Relations of muscle strength and body mass when performing different vertical jumps. *TRENDS in Sport Sciences*, (1)3, 19-26.
5. Ljubojević, A., Pepić, A., **Petrović, B.**, Pantelić Babić, K., Gerdijan, N., Karalić, T. (2023) Athletic decathlon: Are there differences between the results of decathlon record-holders and their best personal results? *STED Journal*, 7(2), 18 – 26.
6. Kukrić, A., Joksimović, M., **Petrović, B.**, Latino, F., Pavlović, R., & Kuvalja, R. (2021). ORIGINAL ARTICLES. SPORT Ratio of maximum hamstring torque to maximum quadriceps torque in professional basketball and soccer players. *Health, sport, rehabilitation*, 7(4), 8-18.
7. **Petrović, B.**, Kukrić, A., Dobraš, R., & Zlojutro, N. (2020). Maksimalna izometrijska mišićna sila kao prediktor jednog maksimalnog naprezanja u testu čučnja. *Sportlogia*, 16(1), 161-172.
8. **Petrović, B.**, Kukrić, A., Dobraš, R., & Zlojutro, N. (2019). Maksimalna izometrijska mišićna sila kao prediktor jednog maksimalnog naprezanja u testu nožni potisak. *Sportlogia*, 15(1), 80-88.
9. Kukrić, A., Jakovljević, S., Dobraš, R., **Petrović, B.**, Vučković, I., & Janković N. (2019). Uticaj kompleksnog metoda treninga na ispoljavanje maksimalne izometrijske sile mladih košarkaša. *Sportlogia*, 73(2), 261-270.
10. Vučković, I., Kukrić, A., Gadžić, A., **Petrović, B.**, Marković, S., & Zlojutro, N. (2018). Motoričke sposobnosti i efekat relativne starosti adolescenata. *Fizička kultura*, 72(8), 181-188.
11. Vučković, I., **Petrović, B.**, Kukrić, A., Dobraš, R., & Gadžić, A. (2013). Selection of

young basketball players: Are physical characteristics the most important? *Homo Sporticus*, 15(1), 26-30.

Др Радомир Пржуљ, доцент

Објављени научни радови:

1. Bjelica, B., Zelenović, M., Alexe, C. I., Aksović, N., Setiawan, E., **Pržulj, R.**, Pantelić, S., Bubanj, S., Kulundžić, D., Lungu, E., Ciocan, V. C., & Alexe, D. I. (2023). Effect of hyperbaric chamber on saturation and heart frequency. *Balneo and PRM Research Journal*, 14(4), 601.
2. Aksović, N., Bjelica, B., Joksimović, M., Skrypchenko, I., Filipović, S., Milanović, F., Pavlović, B., Ćorluka, B., & **Pržulj, R.** (2020). Effects of aerobic physical activity on cardiorespiratory fitness of the elderly population: Systematic overview. *Pedagogy of Physical Culture and Sports*, 24(5), 208–215.
3. Sekulić, Ž., Dragosavljević, S., **Pržulj, R.**, & Ilić, N. (2025). Anemia in female athletes: A cross-sectional study of team and individual sports with discipline-specific risks. *Sports Science & Health*, 15(5).
4. Zećirović, A., **Pržulj, R.**, Špirtović, O., Prelejović, A., Koničanin, A., Mujanović, R., Milić, V., Čaprić, I., Biševac, E., Cvejić, J., Mojsilović, Z., & Dobrescu, T. (2024). Comparative analysis of anthropometric and body composition changes in professional football players and recreational players following a four-month uniform exercise regimen. *Gymnasium: Scientific Journal of Education, Sports, and Health*, 25(2).
5. Djelić, B., Aksović, N., Zelenović, M., **Pržulj, R.**, & Radenković, O. (2023). Effect of caffeine on the cardiovascular system and performance: A systematic review. *Turkish Journal of Kinesiology*, 9(2), 125–132.
6. Bjelica, B., Hajder, Đ., Dragosavljević, S., Perović, T., **Pržulj, R.**, Aksović, N., & Bubanj, S. (2025). Use of AI technology training on motor parameters: Systematic review. *Sports Science and Health*, 15(1), 119–127.
7. **Pržulj, R.**, Čokorilo, N., Đorđević, D., Trajković, N., & Popović, M. (2022). Mixed resistance training improves strength and anthropological characteristics in young female adults. *Facta Universitatis, Series: Physical Education and Sport*, 20(1), 1–12.
8. Milanović, L., Živković, D., Pantelić, S., Bjelica, B., **Pržulj, R.**, Aksović, N., & Perović, T. (2021). Physical activities and body images of the working population. *Facta Universitatis, Series: Physical Education and Sport*, 19(2), 211–221.
9. **Pržulj, R.**, Trajković, N., Bjelica, B., Milanović, L., Jovanović, R., & Milićević, Lj. (2021). The effect of different exercise programs on motor abilities in primary school children. *Facta Universitatis, Series: Physical Education and Sport*, 19(3), 285–294.

ПОДАЦИ О ПРИЈАВЉИВАЊУ-НЕПРИЈАВЉИВАЊУ ТЕЗЕ

1. Изјава да ли је пријављена теза под истим називом на другој високошколској институцији

На основу овјерене изјаве кандидата, Комисија потврђује да није пријављена докторска дисертација под истим насловом на другој високошколској институцији.

ЗАКЉУЧАК

На основу детаљног прегледа документације, анализе пријаве и образложења предложене теме, Комисија констатује да кандидат Данијел Божић, ма испуњава услове за израду докторске дисертације, а да предложена тема посједује све елементе потребне за оригинално научно истраживање. С тим у вези, Комисија предлаже Научно – наставном вијећу Факултета физичког васпитања и спорта и Сенату Универзитета у Источном Сарајеву да прихвати извјештај Комисије и да кандидату Данијелу Божићу одобри израду докторске дисертације под насловом „Ефекти програма рукомета на пијеску на моторичке способности младих рукометаша у прелазном периоду“, те да се за ментора именује проф. др Синиша Каришић.

Мјесто: _____

Датум: _____

¹У складу са чланом 33. Правилника о студирању на трећем циклусу студија на Универзитету у Источном Сарајеву

²У складу са чланом 31. Правилника о студирању на трећем циклусу студија на Универзитету у Источном Сарајеву

Комисија:

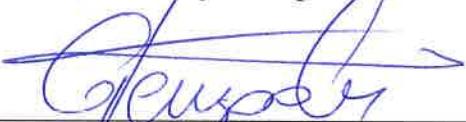
Др Борислав Џицовић, редовни професор за ужу научну област Спортске и рехабилитационе науке, Факултет физичког васпитања и спорта Универзитета у Источном Сарајеву - предсједник

Др Бенин Мурић, ванредни професор, научна област: Спорт и физичко васпитање, ужа научна област: Индивидуални спортови - департман за биомедицинске науке, Државни Универзитет у Новом Пазару – члан

Др Борко Петровић, редовни професор за ужу научну област за Спортске и рехабилитационе науке, Факултет физичког васпитања и спорта Универзитета у Бањој Луци - члан

Др Радомир Пржуљ, доцент за ужу научну област Спортске и рехабилитационе науке, Факултет физичког васпитања и спорта Универзитета у Источном Сарајеву - члан

